

"कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा, उद्योग र आर्थिक विकासमा उन्नति ।
दीगो विकाससहित गौरीगञ्जको समुन्नति ।"

गौरीगञ्ज गाउँ सभाको तेहौँ अधिवेशनमा अध्यक्षद्वारा प्रस्तुत
आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम
(मिति- २०८०/०३/१०)

उपस्थित गाउँ सभा सदस्यहरू,

यस गरिमामय सभामा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष : २०८०/८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्न पाउँदा मैले आफूलाई गौरवान्वित महशुस गरेकी छु। वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका क्रममा गाउँपालिकालाई विभिन्न सुझाव दिने सम्पूर्ण आमा, बुवा, दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरूलगायत गौरीगञ्जबासीलाई हार्दिक आभारसहित हामी सबैको तर्फबाट धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। यस अवसरमा नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन, राजनीतिक अग्रगमन र लोकतन्त्रको सबलीकरणको क्रममा भएका ऐतिहासिक आन्दोलनहरूमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात शहीदप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु।

सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने हाम्रो संकल्प, समस्त गाउँपालिकाबासीको समृद्धिको चाहना र हामीले निर्वाचनताका मतदाताहरूसमक्ष अभिव्यक्त गरेका प्रतिज्ञाहरू पूरा गर्ने सन्दर्भमा आगामी आ. व. २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रमलाई अभिमुख गरेका छौं। यसको लागि दीगो विकासको राष्ट्रिय लक्ष्यहरूको स्थानीयकरण गर्दै गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माणसहित स्थानीय साधन र स्रोतको पहिचान र परिचालन गरी समावेशी, जलवायु उत्थानशील तथा दीगो स्थानीय आर्थिक विकासमार्फत समृद्ध गाउँपालिका र सुखी जनताको लक्ष्य हासिल गर्न सार्वजनिक, निजी क्षेत्र र समुदायको साझेदारी विकास गरिनेछ।

गाउँपालिकाबासीको स्वास्थ्य सेवामा पहुँच वृद्धि गर्न आधारभूत अस्पतालमा आवश्यक जनशक्ति, औषधि तथा अन्य स्वास्थ्य उपकरणको व्यवस्थापन गरी नियमित सञ्चालन; शिक्षाको गुणस्तर, नियमन एवं प्रबर्द्धन; कृषिमा व्यवसायिकीकरण र पूर्वाधार विकासलाई प्रमुख प्राथमिकताहरूको रूपमा लिइएको छ।

(क) विद्यमान परिवेश

विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ महामारीबाट थलिएर माथि उठन लागेको अर्थतन्त्र पुनः युकेन युद्ध र सोबाट विश्व आपूर्ति श्रृंखलामा आएको संकुचनले नेपाललाई समेत प्रभाव पारेको छ। यसबाट संघीय सरकारको राजश्व परिचालनमा प्रभाव पर्न गई स्थानीय तहले पाउनु पर्ने वित्तीय हस्तारणमा नकारात्मक असर पुगेको छ।

नेपालले जनसांख्यिक लाभ लिनै अल्पविकसित मुलुकबाट विकासशील मुलुकको श्रेणीमा उक्लिनै लाग्दा हरेक दिन २ देखि ३ हजार युवाहरू रोजगारीको खोजीमा नेपाल छोडेर विदेशिनु पर्ने अवस्थाले हामी सबैलाई गम्भीर बनाएको छ । आन्तरिक र बाह्य बसाइँ सराइका कारण नेपालका गाउँघरहरू सुनसान बस्तीका रूपमा रूपान्तरित हुन पुगेका छन् । उब्जाउ खेतबारी बाँझो हुन पुगेका छन् । यस सन्दर्भमा युवालाई देशभित्रै रोजगारीको अवसर सृजना गर्ने र गाउँघरको बसाइलाई आकर्षक बनाउने चुनौती गौरीगञ्ज गाउँपालिकाको समेत साझा मुद्दा हुन पुगेको छ ।

यस विशिष्ट परिस्थितिमा हामीले हाम्रो अर्थतन्त्रलाई पुनर्उत्थानशील क्रियाकलापमार्फत अगाडी बढाउदै तीव्र र दीगो आर्थिक विकास गरी समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको मुल लक्ष्य हासिल गर्नुपरेको छ । यसका लागि हाम्रो गाउँपालिकामा स्थानीय आर्थिक विकासका कार्यक्रमलाई विशेष जोड दिनुपर्ने अवस्था सृजना भएको छ ।

सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाई सुशासनको अनुभूति जनमानसमा ल्याउन गाउँपालिकाको क्षमता विकास गर्न समेत अपरिहार्य छ । यसका लागि कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई समयसापेक्ष विभिन्न तालीम तथा सिकाइ आदानप्रदान गर्न/गराउन आवश्यक देखिन्छ ।

(ख) विकास तथा समृद्धिको लक्ष्य प्राप्तिको अवसर तथा चुनौतीहरू

विद्यमान अवसरहरू:

हाम्रा लागि देहायबमोजिमका अवसरहरू रहेका छन्:

१. संविधानतः अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकार स्थापना भई २२ वटा एकल अधिकारसहित विविध साझा अधिकार किटान हुनु ।
२. आफ्ना अधिकार क्षेत्रका विषयमा ऐन, कानून तर्जुमा, योजना तर्जुमाको अभ्यास हुनु ।
३. विकास निर्माणका विविध विषयमा नीति, कार्यक्रम तथा बजेट सञ्चालन गर्ने अधिकार प्रष्ट हुनु ।
४. गाउँपालिकाभित्र भौगोलिक तथा सांस्कृतिक विविधता रहनु ।
५. सबै वडामा सडक पूर्वाधारको पहुँच हुनु ।
६. सडक निर्माणमा भएको लगानीसँगै गाउँपालिकामा उत्पादित कृषिजन्य उत्पादनलाई बजारसम्मको पहुँच स्थापित हुनु ।
७. घरहरूको निर्माणमा भवनसंहिता पालना हुने क्रम बढ्नु तथा नक्सापास गर्न नागरिकको आकर्षण बढ्नु ।

विद्यमान चुनौतीहरू:

हाम्रा सामु देहायबमोजिमका चुनौतीहरू रहेका छन्:

१. गौरीगञ्जबासीलाई सुलभ स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न विद्यमान स्वास्थ्य संस्थाको स्तरोन्नति गरी नियमित सेवा सञ्चालन गर्नु ।
२. रोजगारोन्मुख सीपमूलक शिक्षाको विकास गर्नु ।
३. बजारको सूचना कृषकलाई समयमा नै उपलब्ध गराउनु ।
४. गुणस्तरीय बीउबिजन/मलखाद समयमा नै उपलब्ध गराउनु ।
५. युवा जनशक्तिलाई कृषि व्यवसायप्रति आकर्षित गर्नु ।
६. व्यावसायिक कृषकको संख्या वृद्धि गर्नु ।
७. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका सीपयुक्त युवाको सीप तथा पुँजीलाई उद्यम विकासमा उपयोग गर्नु ।
८. निर्माण भएको पूर्वाधारको मर्मत संभार पद्धतिको विकास गर्नु ।
९. बाढी, पहिरो तथा डुवानलगायतका प्रकोपको उच्च जोखिमलाई रोक्नु ।
१०. अव्यवस्थित बस्ती विस्तारको क्रम रोक्नु तथा व्यवस्थित बस्ती विकास गर्नु ।
११. वैज्ञानिक, जलवायु उत्थानशील तथा व्यवहारिक एवं उपयुक्त भू-उपयोग योजना तर्जुमा गरी लागू गर्नु ।
१२. प्राकृतिक स्रोत तथा नदीजन्य पदार्थ (ढुंगा, बालुवा, गिटी) को मापदण्ड अवलम्बन नगरी भइरहेको अत्यधिक दोहन रोक्नु ।
१३. विभिन्न समयमा गाउँपालिकामा निर्माण भएका पूर्वाधारका संरचना (पुँजीगत सम्पति) को लगत तयार गर्नु, मूल्यांकन गर्नु तथा सेवा प्रभावमा प्रभावकारी उपयोग सम्बन्धी योजना (Asset Management Plan) तयार गरी कार्यान्वयन गर्नु ।

(ग) नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरू

नेपालको संविधानमा स्थानीय शासन सम्बन्धी उल्लेख भएको नीतिगत व्यवस्था, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहले आवधिक, वार्षिक तथा रणनीतिक योजनाहरू बनाई लागू गर्दै जानुपर्ने प्रावधान, राष्ट्रिय योजना आयोगले जारी गरेको स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, पन्ध्रौँ आवधिक योजनाको मूलभूत पक्षअनुसार विभिन्न चरणको सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

पन्ध्रौँ योजना, दीगो विकास लक्ष्य २०३० को मार्गचित्र, गाउँपालिकाको आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च योजना, गाउँपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याइएका कानूनी प्रावधान समेतलाई ध्यानमा राखी यो नीति तथा कार्यक्रम ल्याइएको छ ।

गुणस्तरीय पूर्वाधार विकास निर्माणको कार्यमा गाउँपालिकाभित्रका आमउपभोक्ताहरू, सर्वसाधारण नागरिक, उद्योगी व्यवसायीहरू, सामाजिक संघसंस्थाहरू तथा विकास साझेदारहरूको निरन्तर सहयोग रहँदै आएको छ। विकास र सुशासनको लागि जनप्रतिनिधिहरूले स्पष्ट

दृष्टिकोणसहित अगुवाई गर्ने र प्रशासनिक संयन्त्रले त्यसलाई प्राविधिक तथा कानूनी ढाँचाभित्र आवद्ध गराउने हो। आमनागरिकले साथसहयोग, सुझाव दिने हो। जनसहभागिता एवं जनपरिचालनको क्षेत्रमा गाउँपालिकाले कायम गरेको इतिहासलाई अक्षुण्ण राख्दै शासकीय प्रबन्धमा जवाफदेहिता, पारदर्शिता, गुणस्तरीयता एवं स्वच्छतायुक्त जनसहभागिता सुनिश्चित गरिने छ।

गाउँपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण (O & M) गरी छरितो एवं चुस्त संगठन संरचनामार्फत प्रशासनिक तथा चालु खर्चलाई मितव्ययी बनाइनेछ। यसबाट सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी तथा विकेन्द्रित तुल्याउदै पूँजीगत खर्च बढाउने नीति लिइएको छ। संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान एवं वित्तिय हस्तान्तरणको उच्चतम र प्रभावकारी परिचालन एवं उपयोग गर्दै वित्तीय आत्मनिर्भरता कायम गर्न प्रयत्न गरिने छ।

यस गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा समृद्ध, समावेशी, स्वच्छ, सुरक्षित, स्वावलम्बी र सुशासित समुदाय निर्माण गर्ने उद्देश्य लिएको छ। जनताको मौलिक अधिकार र प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नका लागि सहभागिताका माध्यमबाट पारदर्शिता र जवाफदेहितालाई जोड दिइनेछ।

हालसम्म गाउँपालिकामा ९ वटा ऐन, ३ वटा नियमावली, २५ वटा कार्यविधिहरू र २ वटा निर्देशिका निर्माण गरी लागू गरिएको छ। समयसापेक्ष रूपमा नियमानुसार प्रचलित स्थानीय कानूनहरूलाई संशोधन तथा परिमार्जन गर्दै लगिने छ।

(घ) आगामी आगामी आर्थिक वर्ष : २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रमहरू

अब म आ. व. २०८०/८१ को विभिन्न विषयगत एवं क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु।

सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. शिक्षा

१.१ गाउँपालिकाको स्थानीय पाठ्यक्रम तर्जुमा गरी आधारभूत तहमा लागू गरिनेछ। त्यस्तो पाठ्यक्रममा अतिरिक्त क्रियाकलाप, विविध समुदायका सांस्कृतिक, धार्मिक, सामाजिक पहिचानहरूको बोध गराई प्रयोगात्मक शिक्षामा जोड दिइनेछ।

१.२ प्रचलित शिक्षा ऐन, नियमावली, शिक्षा नीति जस्ता कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था मार्फत शिक्षा क्षेत्रको गुणस्तर बढाउन सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयको प्रभावकारी नियमन गरिने छ।

१.३ सामुदायिक विद्यालयमा भौतिक पूर्वाधार निर्माण, स्वास्थ्य तथा सरसफाईको सुविधा र आधारभूत खानेपानी सुविधा विस्तार गर्दै शिक्षकको व्यावसायिक क्षमता अभिवृद्धि गर्न जोड दिइने छ।

१.४ विद्यार्थीहरूलाई खेलकूद, अतिरिक्त क्रियाकलापलगायत विद्यालयमा हुने अन्य सिर्जनात्मक गतिविधिहरूमा सहभागी गराउन विद्यालयस्तरीय बालक्लब गठन तथा सञ्चालन गर्न सहयोग गरिने छ।

- १.५ सबै सामुदायिक विद्यालयमा इ-हाजिरीको प्रयोगलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- १.६ शैक्षिक विकास, गुणस्तर अभिवृद्धि र विद्यमान समस्याको निराकरणको लागि विद्यालय अनुगमनलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
- १.७ विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप एवं खेलकूदको विकासमा जोड दिइने छ ।
- १.८ विद्यालय परिसरलाई सुन्दर र आकर्षक बनाउन विद्यालय हाताभित्र फुलबारी निर्माणको कार्य अघि बढाइने छ । साथै सबै सामुदायिक विद्यालयमा एकै प्रकारको रङरोगन गर्ने कार्यअन्तर्गत आ.व. २०८०/०८१ मा कक्षा-१ को कक्षा कोठा व्यवस्थित गरी आगामी आ.व.देखि माथिल्ला कक्षाहरूमा क्रमशः व्यवस्थित गर्दै लगिने छ ।
- १.९ सामुदायिक विद्यालयप्रति आम अभिभावकको भरोसा जगाउन आगामी शैक्षिक सत्र २०८१ देखि गौरीगञ्ज गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण शिक्षक, कर्मचारी एवं सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिहरूका छोराछोरीलाई माध्यमिक तहसम्म सामुदायिक विद्यालयमा पठनपाठन गराइने कार्यलाई अनिवार्य गरिनेछ ।
- १.१० नेपाल सरकारबाट प्राप्त संस्थागत विद्यालयको शुल्क निर्धारण मापदण्डलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।
- १.११ पाँच वर्ष उमेर पुगेका बालबालिकालाई विद्यालयमा अनिवार्य भर्ना अभियानलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
- १.१२ विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा महिलामैत्री, बालमैत्री तथा अपाङ्गतामैत्री संरचना निर्माण गरिनेछ ।
- १.१३ सबै सामुदायिक विद्यालयमा पुस्तकालय, विज्ञान र कम्प्युटर प्रयोगशाला स्थापनाको लागि संघीय र प्रदेश सरकारमा आवश्यक पहल गरिने छ ।
- १.१४ गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका गुरुकूल, मदरसा र गुम्बा शिक्षालाई मूलप्रवाहीकरणमा समावेश गर्दै लगिने छ ।
- १.१५ सामुदायिक विद्यालयका बाल विकास सहयोगी कार्यकर्ता र विद्यालय कर्मचारीलाई संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने मासिक पारिश्रमिकमा संघीय सरकारले अनुरोध गरे बमोजिमको बाँकी रकम गाउँपालिकाबाट थप गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ । साथै गाउँपालिका अन्तर्गतका स्वयंसेवक शिक्षकहरूलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- १.१६ विद्यार्थी र अभिभावकसँग सुमधुर सम्बन्ध स्थापना गर्न गाउँपालिकासँग विद्यार्थी तथा अभिभावक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- १.१७ गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक शैक्षिक संस्थाकाको कक्षा ११ र १२ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई निःशुल्क शिक्षाको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- १.१८ गौरीगञ्ज गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने विपन्न तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई प्राविधिक तथा उच्चशिक्षा अध्ययनको लागि पूर्ण वा आंशिक छात्रवृत्तिलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- १.१९ खजुरगाछी माध्यमिक विद्यालयमा प्राविधिक धारको विषय सञ्चालनको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।

- १.२० सामुदायिक विद्यालयमा स्काउट गठन गरी सञ्चालन गर्ने कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
- १.२१ सामुदायिक विद्यालयहरूमा खेल तथा योग र कला, साहित्य तथा संगीत प्रशिक्षकको व्यवस्थापन गरिने छ ।
- १.२२ सामुदायिक विद्यालय अन्तर्गत कक्षा- ९ मा अध्ययनरत छात्राहरूलाई साइकल वितरण गरिने छ ।
- १.२३ सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत दलित तथा अति सिमान्तकृत समुदायका विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक प्रोत्साहन कार्यक्रम शुरु गरिनेछ ।
- १.२४ सामुदायिक विद्यालयहरूमा संस्थागत सुशासन सुदृढीकरण तर्फ विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- १.२५ शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीहरूको पारिश्रमिक त्रैमासिक रूपमा विद्यालयको खातामा निकासी नगरी सम्बन्धित शिक्षक कर्मचारीहरूको बैंक खातामा जम्मा हुने प्रणाली लागू गरिनेछ ।

२. स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

- २.१ गौरीगञ्ज आधारभूत अस्पतालमा आवश्यक जनशक्ति, उपकरण तथा सेवा विस्तार गरी चौबिसै घण्टा नियमित सेवा सञ्चालन गरिने छ ।
- २.२ सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थामा न्यूनतम सेवा मापदण्ड (MSS) कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ लागू गरिने छ ।
- २.३ पाँच वर्षमुनिका बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी आमा र जेष्ठ नागरिकहरूको स्वास्थ्य प्रवर्द्धनका लागि विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
- २.४ आफ्नो भवन नभएका आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरूको भवन निर्माण गरिने छ ।
- २.५ मानसिक रोग, नसर्ने रोग तथा दीर्घ रोगहरूको उपचार तथा व्यवस्थापनका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- २.६ निस्वार्थी भावनासहित समुदायमा सेवा दिइरहेका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई प्रोत्साहनका लागि मासिक रु. १,५००।- (एक हजार पाँच सय रुपैयाँ) का दरले दिइदै आएको रकमलाई निरन्तरता दिइने छ । साथै लामो समयसम्म स्वयंसेवा गरी ६० वर्ष उमेर पार गरेका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई गाउँपालिकाको तर्फबाट सम्मान स्वरूप प्रदान गरिदै आएको ५० हजार रकमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- २.७ अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा औषधी तथा अन्य सामग्रीहरूको नियमित उपलब्धतालाई सुनिश्चित गरिने छ ।
- २.८ प्रत्येक वडाका अति विपन्न तथा दीर्घ रोगी भएका घरपरिवारलाई गाउँपालिकाको पहलमा स्वास्थ्य बिमा गरिने छ ।
- २.९ गाउँपालिका क्षेत्रमा बसोबास गरिआएका दीर्घ रोगबाट पीडित नागरिकलाई उपचार खर्च उपलब्ध गराउँदै आएकोमा सोलाई निरन्तरता दिइने छ ।

- २.१० स्थानीयस्तरमै नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिने छ ।
- २.११ गौरीगञ्ज गाउँपालिकाका बासिन्दाहरूलाई नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रको सेवासँग जोड्न आवश्यक व्यवस्थापनको लागि सहयोग गरिने छ ।
- २.१२ बिरामीहरूलाई स्वास्थ्य संस्थासम्म सहजताको लागि एम्बुलेन्स सेवालार्ई नियमित गरिने छ ।
- २.१३ खोप केन्द्र तथा गाउँघर क्लिनिकबाट प्रदान गरिदै आएको सेवाको गुणस्तरलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित गरिने छ ।

३. संस्कृति प्रबर्द्धन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

- ३.१ गाउँपालिकाभित्रका विविध जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति, कला, साहित्य, संगीतको संरक्षण, सम्बर्द्धन एवं विकासको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
- ३.२ गाउँपालिकाबासीका परिवारका सदस्यको दुःखद् निधन हुँदा शोक सन्तप्त परिवारमा गाउँपालिकाको तर्फबाट "दुःखको साथी, भरोसा राखौँ गाउँपालिकामाथि" भन्ने उदघोषका साथ समवेदनासहित विगत वर्षहरूदेखि उपलब्ध गराउँदै आएको आर्थिक सहयोगलाई निरन्तरता दिइने छ ।

४. युवा तथा खेलकूद सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

- ४.१ खेलकूद विकासको लागि आवश्यक खेल मैदान निर्माण गर्न संघीय तथा प्रदेश सरकारमा आवश्यक पहल गरिने छ ।
- ४.२ विगतदेखि सञ्चालन हुँदैआएको अन्तर विद्यालयस्तरीय खेलकूद कार्यक्रम सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ४.३ युवाहरूलाई परिलक्षित गरी चालु वर्षमा सञ्चालन गरिएको गाउँपालिका स्तरीय खेलकूद कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ४.४ गाउँपालिकाबाट राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागी भएका खेलाडीहरूको अभिलेख राखी प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिने छ ।
- ४.५ खेलकूद क्षेत्रको विकास एवं प्रबर्द्धनको लागि गाउँपालिकास्तरीय खेलकूद समिति निर्माण गरी व्यवस्थापन गरिने छ ।
- ४.६ विभिन्न किसिमका दुर्व्यसनमा परेका युवाहरूलाई निरोधात्मक, प्रबर्द्धनात्मक र उपचारात्मक कार्यक्रमहरू मार्फत दुर्व्यसन मुक्त गराई समाजमा पुनर्स्थापनाको प्रबन्ध गरिने छ ।
- ४.७ युवा उद्यमशिलता विकासका कार्यक्रमहरू मार्फत युवालाई "विदेश हैन बिजनेस" भन्ने भावना जागृत तुल्याई स्वरोजगार उन्मुख गराइने छ ।
- ४.८ युवा बेरोजगारी न्यूनीकरणको लागि सरकारी, गैरसरकारी, सहकारी तथा निजी क्षेत्रको समन्वय र सहकार्यमा आवश्यक सीपमूलक एवं आयमूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४.९ योग, ध्यान तथा व्यायामलाई मध्यनजर राखी सोको लागि आवश्यक भौतिक सामग्री एवं प्रबर्द्धनमा जोड दिइने छ ।

५. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

५.१ गाउँपालिकास्तरीय महिला सञ्चालको गठन तथा व्यवस्थापन गरिने छ ।

५.२ महिलाहरूको हक, अधिकार र नेतृत्व विकासको लागि तालीम, सीपमूलक प्रशिक्षण, अभियान लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।

५.३ बालमैत्री गाउँपालिका निर्माणको लागि आ.व. २०८०/०८१ मा न्यूनतम् २ वटा वडालाई बालमैत्री वडा घोषणा गर्न पहल गरिने छ ।

५.४ बालबालिकाको प्रतिभा प्रदर्शन, बाल दिवस, किशोरी आत्मरक्षा तालिम, बालअधिकार, बालश्रम, यौनशोषण विरुद्ध सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

५.५ जेष्ठ नागरिकहरूको अनुभवलाई आदानप्रदान तथा उनीहरूले समाजमा पुऱ्याएको योगदानलाई कदर गरिने छ ।

५.६ महिला, आदिवासी जनजाति, दलित, मधेसी मुस्लिम र पिछडावर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी सचेतनामूलक, आयमूलक, सीपमूलक, संस्थागत विकास लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।

५.७ आ.व. २०८०/०८१ मा विनियोजन हुने बजेट तथा कार्यक्रम मध्ये सामाजिक विकासतर्फका योजना/कार्यक्रममा लैंगिक उत्तरदायित्व बजेट (GRB) निर्माण गरिने छ । आगामी आ.व.देखि अन्य क्षेत्रका बजेटहरूमा समेत विस्तार गर्दै लगिने छ ।

६. खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

६.१ वडा नं. १ र २ मा खानेपानी ट्यांकी तयार भएता पनि अन्य पाइपलाइन विस्तार लगायतका कार्यहरू बाँकी रहेकोले उक्त खानेपानी आयोजना सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको लागि संघीय तथा प्रदेश सरकारमा आवश्यक पहल गरिने छ ।

६.२ खानेपानीको सुविधाको पहुँच नपुगेका क्षेत्र (वडा नं. ४ र ५) मा नयाँ खानेपानी ट्याङ्की निर्माण, पाइपलाइन विस्तार र मौजूदा संरचनाहरूको मर्मत-सम्भारको लागि आवश्यक पहल एवं प्रयत्न गरिने छ ।

६.३ गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाइयुक्त गाउँपालिका बनाउन सरकारी, गैरसरकारी, सहकारी तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न पहल गरिने छ ।

६.४ अस्पतालजन्य फोहोरलाई व्यवस्थित तुल्याउन सम्बन्धित निकायहरूलाई पूर्ण रुपमा जिम्मेवार बनाइने छ ।

आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. कृषि तथा पशुपंक्षी सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१.१ आय-आर्जन तथा रोजगारीका थप अवसरहरू सिर्जना गर्न कृषि तथा पशुपालन गर्ने किसानहरूको लागि व्यवसायिक तालीम सञ्चालन गरिने छ । साथै भारतीय सिमा

- नाकाबाट भित्रिने कृषि तथा पशुजन्य वस्तुहरूलाई निरुत्साहित गरी स्वदेशी उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- १.२ रासायनिक मलको प्रयोगलाई निरुत्साहित गरी प्राङ्गारिक खेतीलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
 - १.३ फलफूल उत्पादनमा वृद्धि गर्नको लागि फलफूलका बिरुवामा लागत साझेदारी अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
 - १.४ रैथाने बालीहरूको संरक्षण तथा विकासको लागि कृषकहरूलाई उक्त खेतीतर्फ आकर्षित गरी गाउँपालिका भित्रिने पर्यटक तथा विद्यालयमा दिवा खाजालाई स्थानीय परिकारको ब्राण्डको रूपमा उपलब्ध गराउन प्रोत्साहन गरिने छ ।
 - १.५ माटोको अवस्था बुझ्न माटो परीक्षणको लागि माटो शिविर सञ्चालन तथा किसानहरूको लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा कृषि चून वितरण गरिने छ ।
 - १.६ नदीले कटान तथा डुबानपछि बालुवाले पुरेको बगर तथा जमीनमा खरबुजा, तरबुजा तथा काँक्रा-फर्सी खेतीलाई प्रोत्साहन गरिने छ । साथै कन्काई सिचाई कमाण्ड क्षेत्रका कृषकहरूको लागि समूहमा सहकार्य कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
 - १.७ कृषिलाई यान्त्रीकरण गरी व्यवसायीकरणतर्फ उन्मुख गराउन किसानहरूलाई कृषि साना औजार उपकरणहरू लागत साझेदारीमा वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
 - १.८ किसानहरूलाई केरा खेतीतर्फ आकर्षित गराउन लागत साझेदारीमा उन्नत जातका केराका बिरुवा वितरण गरिने छ ।
 - १.९ मह प्रशोधनको लागि मौरीपालन गरिरहेका समूह/फर्मलाई लागत साझेदारीमा मह प्रशोधन मेशीन उपलब्ध गराइने छ ।
 - १.२० कृषि जैविकता जोगाउन कृषि अनुसन्धान केन्द्र स्थापनाको लागि संघीय तथा प्रदेश सरकारमा आवश्यक पहल गरिने छ ।
 - १.१२ कृषकहरूले उत्पादन गरेका कृषि उपजहरूलाई संकलन गर्नको लागि वडास्तरमा कृषि संकलन केन्द्र र कृषि एम्बुलेन्सको व्यवस्थाको लागि संघीय तथा प्रदेश सरकारमा पहल गरिने छ ।
 - १.१३ पशु आहारा विस्तारको लागि वर्षेभरि हरियो घाँस उत्पादन गर्न बहुवर्षे घाँस खेतीको लागि किसानहरूलाई अनुदानमा विउ वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
 - १.१४ पशु-पंक्षीको व्यवसायिक फर्म विकासको लागि किसानहरूलाई साझेदारीमा अनुदान उपलब्ध गराइने छ ।
 - १.१५ कृषकहरूलाई व्यवसायिक माछापालनतर्फ आकर्षित गर्न माछा पोखरी निर्माण अनुदान तथा माछा भुरा वितरणलाई निरन्तरता दिइने छ ।
 - १.१६ पशु नश्ल सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
 - १.१७ पशुको प्राथमिक उपचार, परजीवी तथा महामारी रोग नियन्त्रण र खोप सेवालालाई निरन्तरता दिइने छ ।
 - १.१८ जुनोटिक रोग नियन्त्रण गर्न सामुदायिक कुकुर बन्ध्याकरण शिविर सञ्चालन गरिने छ ।
 - १.१९ कृषि उपज तथा पशुजन्य उत्पादनको बजारीकरणको लागि पहल गरिने छ ।

१.२० खेतीयोग्य जमीनको गह्रा घटाई सामूहिक खेतीलाई प्रोत्साहन गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।

उद्योग तथा पर्यटन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

- २.१ उद्योग व्यवसाय दर्ता, नवीकरण, स्थानान्तरण, नामसारी जस्ता प्रशासनिक प्रकृत्यालाई नियमानुसार सरलीकरण तथा प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- २.२ दर्ता नभई सञ्चालनमा रहेका उद्योग तथा व्यवसायलाई व्यवसाय कर दर्ताको दायरामा ल्याइने छ ।
- २.३ गाउँपालिका तथा अन्य कार्यालयहरूमा दर्ता भई गाउँपालिका क्षेत्रमा सञ्चालित उद्योग तथा व्यवसायको विवरण अद्यावधिक गरी अभिलेखीकरण गरिने छ । साथै नयाँ उद्योग, कलकारखानाहरू खोल्नको लागि प्रोत्साहन गरिने छ ।
- २.४ लघु उद्यम विकासतर्फ व्यवसायिक सीप विकास तालीमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- २.५ स्थानीय सीप, स्रोत र साधनको अधिकतम प्रयोग हुने घरेलु तथा साना उद्योगहरूको सञ्चालन तथा विस्तारमा आवश्यक सहयोग तथा प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइने छ ।
- २.६ गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका पर्यटकीय स्थलहरूको पहिचान गरी आवश्यक पूर्वाधार निर्माण तथा व्यवस्थापनको लागि संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारमा पहल गरिने छ ।
- २.७ स्वदेशी कच्चा पदार्थ प्रयोग गरी उत्पादन गर्ने साना तथा मझौला उद्योगहरूको लागि उत्पादन स्थलसम्म सडक पूर्वाधार तथा विद्युतीकरणको पहुँच पुऱ्याउन आवश्यक पहल गरिने छ ।
- २.८ गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका पर्यटकीय स्थलहरू जोड्न पर्यटकीय सडक सञ्जाल कार्यान्वयन गर्न पहल गरिने छ ।

३. सहकारी सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

- ३.१ गाउँपालिकाभित्र रहेका सबै सहकारी संस्थाको विवरण अद्यावधिक गरी अभिलेखीकरण गरिने छ ।
- ३.२ सहकारी विभागले प्रयोगमा ल्याएको एकिकृत विद्युतीय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (COPOMIS) मा हरेक सहकारी संस्थालाई आबद्ध गर्न सहकारी संस्थाका व्यवस्थापकहरूको लागि COPOMIS सम्बन्धी तालीम उपलब्ध गराइने छ ।
- ३.३ सहकारी संस्थाहरूको प्रभावकारी अनुगमन गरिने छ ।
- ३.४ सहकारी संस्थाहरूको संस्थागत विकास, सुशासन र वित्तीय उत्तरदायित्वको लागि अन्तर्क्रिया तथा अभिमुखीकरण गरिने छ ।
- ३.५ गरीबी निवारणमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले सहकारी तथा वित्तीय संस्थाहरूसँगको लागत साझेदारीमा आयमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- ३.६ गाउँपालिकाभित्र कार्यक्षेत्र रही समान उद्देश्य बोकेका सहकारी संस्थाहरूबीच नियमानुसार एकीकरणको प्रकृत्यामा जान प्रोत्साहन गरिने छ ।

भौतिक पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. हालसम्म स्तरोन्नति भइसकेका सडकलाई कालोपत्रे सडकमा विस्तार गर्न संघीय तथा प्रदेश सरकारमा आवश्यक पहल गरिने छ ।
२. हालसम्म बनेका कच्ची सडकमा प्राथमिकताको आधारमा स्तरोन्नति गरिने छ ।
३. सडक निर्माण गर्दा विगतदेखि अवलम्बन गर्दै आएको सडक क्षेत्राधिकारलाई कायमै राखिने छ ।
 - गाउँपालिकास्तरीय सडक- ४० फिट
 - वडास्तरीय सडक- ३० फिट
 - वडास्तरीय शाखा सडक- २० फिट
 - बजार क्षेत्रको गल्ली- साविकमा निर्माण भएकै आधारमा

(विद्यमान परिस्थितिलाई ध्यानमा राखी उक्त मापदण्डलाई आवश्यकतानुसार परिमार्जन गर्न सकिने छ । तर हाल कायम गरिएको सडकको क्षेत्राधिकारलाई कम गर्नेगरी फेरबदल गरिने छैन)
४. योजनाको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
५. उपभोक्ता समितिको क्षमता अभिवृद्धि गरी जिम्मेवार बनाउन तालिम प्रदान गरिने छ ।
६. योजनाको लागत इष्टिमेन्ट तथा प्राविधिक मूल्यांकनका कागजातहरूलाई सर्वसाधारणको पहुँचसम्म पुरयाउन नेपाली भाषामा तयार गर्न सहजीकरणको व्यवस्था अपनाइनेछ ।
७. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका भौतिक पूर्वाधारजन्य योजनाहरूको अभिलेखीकरण गरिनेछ ।
८. नेपाल राष्ट्रिय भवन संहिता २०६०, बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड २०७२, राष्ट्रिय भू-उपयोग नीति, भवन तथा योजना मापदण्ड २०५६ लगायतका राष्ट्रिय, प्रादेशिक एवं स्थानीय कानूनलाई कडाईका साथ लागु गरी सुरक्षित एवं व्यवस्थित घर तथा भवन निर्माण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र नक्सा पास नगरी पहिल्यै निर्माण भइसकेका घर-संरचनाको अभिलेखीकरणको लागि निश्चित समयसीमा तोकी विशेष छुटसहित आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
१४. गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन तथा सामुदायिक भवन निर्माणको लागि संघीय तथा प्रदेश सरकारमा आवश्यक पहल गरिने छ ।
१५. आवासविहीन विपन्न नागरिकहरूको लागि आवास निर्माण गर्न संघीय तथा प्रदेश सरकारसँग आवश्यक पहल गरिने छ ।
१७. शहरी क्षेत्रको फोहोर व्यवस्थापन गर्न आ.व. २०८०/०८१ मा ल्याण्डफिल साइट निर्माणको लागि संघीय सरकारबाट बजेट व्यवस्थापन भएको छ । उक्त बजेटमा गाउँपालिकाबाट समेत थप गरी ल्याण्डफिल साइटको लागि आवश्यक जग्गा व्यवस्थापन तथा भौतिक संरचना निर्माणको कार्य अघि बढाइने छ ।
१८. अव्यवस्थित रूपमा सार्वजनिक स्थल, सडक तथा खोलाका किनारहरूमा बसोबास गरिरहेका विपन्न परिवारलाई व्यवस्थित बसोबासको लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र विभिन्न

- गैरसरकारी संस्था, सहकारी र दातृ निकायहरूसँग आवश्यक समन्वयको लागि पहल गरिने छ ।
१९. गाउँपालिका अन्तर्गतका शहरी क्षेत्रमा टहरा, वधशाला, मासु पसल लगायत अन्य संरचनाहरू व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
 २०. शहरी सौन्दर्यमा प्रतिकूल प्रभाव पार्ने तार, बोर्डजस्ता वस्तुहरूको प्रयोगलाई व्यवस्थित गर्दै लाने नीति लिइने छ ।
 २१. पूर्वाधार निर्माणका आयोजनाहरू संचालन गर्दा लागत-लाभ विश्लेषणका आधारमा उच्च नतिजा एवं प्रतिफल दिने, समतामूलक विकासको आधारको रूपमा रहने, पिछ्छडिएका र कम विकसित क्षेत्रलाई मूल प्रवाहीकरणमा ल्याउन सहयोग गर्ने आयोजनाहरूमा प्राथमिकता दिइने छ ।
 २२. वडा नं. १ मा रहेको कन्काई नहर सिचाई प्रणालीको संरक्षण एवं सदुपयोग गर्न पहल गरिने छ ।
 २३. विद्युत विस्तार हुन बाँकी रहेका स्थानहरूमा विद्युत विस्तार र कृषियोग्य खेतमा सिचाई सुविधा पुऱ्याउन विद्युत पोल र तार जडानको लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरिने छ ।
 २४. वडाभित्रका टोलहरूको विकास गर्न टोल विकास संस्थाको गठन गरिने छ । गठित संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि गरी सडक बत्तीको बील भुक्तानीलगायत टोलका सानातिना निर्माणका कार्यहरू साझेदारीमा सञ्चालन गरिने छ ।
- वन, वातावरण तथा विपत् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम**
१. हरियाली एवं सुन्दर वातावरण प्रबर्द्धन गर्न "एक घर एक सिरिसको बोट" र खाली जग्गामा वृक्षारोपण गर्ने कार्यलाई वन कार्यालयसँगको समन्वयमा सञ्चालन गरिने छ ।
 २. औषधिजन्य जडिबुटीहरू स्थानीय क्षेत्रमा उत्पादन गर्नको लागि किसानहरूलाई प्रोत्साहन गरिने छ । साथै उत्पादित जडिबुटीहरूको प्रशोधन तथा बजारीकरणको लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिने छ ।
 ३. जलवायु परिवर्तनको प्रतिकूल प्रभावलाई अनुकूलन गर्न एवं खाद्य उत्पादनलाई प्रतिकूल असर नपर्ने किसिमले जलवायु उत्थानशीलतामा वृद्धि र न्यून हरित ग्यास उत्सर्जनलाई विकास गर्न संघीय तथा प्रदेश सरकारसँग आवश्यक पहल गरिने छ ।
 ४. ठूला पूर्वाधार आयोजनाको कार्यान्वयन गर्दा त्यसले वातावरणमा पार्ने असर न्यूनीकरणको लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) अध्ययन गरिने छ ।
 ५. नवीकरणीय उर्जाको प्रयोग र प्रबर्द्धनमा जोड दिइने छ ।
 ६. गाउँपालिका भित्रका नदी नियन्त्रण, पोखरी तथा सिमसारको संरक्षण, जैविक विविधता, वन र जलाधारको संरक्षण तथा विकासमा आवश्यक पहल गरिने छ ।

७. भू-सूचना प्रणालीको प्रयोग, उच्च जोखिमयुक्त क्षेत्रको नक्शाङ्कन, जोखिमको विश्लेषण गरी जोखिम न्यूनीकरणको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
८. विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि विपद् पूर्वतयारी, विपद् न्यूनीकरण, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापनाको कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइने छ । साथै सोको लागि अन्य सरकारी, गैरसरकारी संघसंस्था र नीजि क्षेत्रलाई समेत आबद्ध गराइने छ ।
९. ढुंगा, गिट्टि, बालुवाजस्ता नदीजन्य पदार्थ र अन्य प्राकृतिक श्रोतहरूको अनाधिकृत एवं अवैज्ञानिक दोहनलाई नियन्त्रण गरिने छ ।
१०. भुकम्पीय जोखिम न्यूनीकरणको लागि भुकम्प प्रतिरोधि भवन तथा संरचना निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
११. समयसमयमा आइपर्ने विपदलाई मध्यनजर राखी विपद् कोषमा रकम वृद्धि गर्दै श्रोतको प्रभावकारी परिचालन गरिनेछ ।
१२. सडक दुर्घटना न्यूनीकरण गरी नागरिकको जीउधन सुरक्षा गर्न ट्राफिक सचेतना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ । साथै सडकपेटीमा गाईवस्तु बाँध्ने तथा सडक अवरोध गर्नेगरी सामाग्रीहरू राख्ने कार्यलाई बन्देज गरिने छ ।
१३. गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने बासिन्दाहरूलाई सर्पले टोकी बाहिर उपचार गराउन लानुपर्ने अवस्था रहेकोले उक्त उपचारमा लाग्ने खर्च गाउँपालिकाले व्यहोर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवा, सेवाको गुणस्तर, पारदर्शिता, जवाफदेहिता र वैधानिकतामा आधारित भई आम गौरीगञ्जबासीले सुशासनको प्रत्याभूति गर्न सक्ने नागरिकमैत्री वातावरण तयार गरिने छ ।
२. कार्यालयको संगठन तथा जनशक्तिको क्षमता विकास गर्न जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीलाई नवीन प्रविधिको प्रयोगमार्फत छिटो-छरितो प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाहको लागि तालीम तथा प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
३. कर्मचारीहरूमा कार्य उत्प्रेरणा जगाई कार्य सम्पादनलाई थप प्रभावकारी बनाउन प्रोत्साहन स्वरूप थप सेवा सुविधा उपलब्ध गराइने छ । साथै उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
४. वित्तीय अनुशासन कायम गर्दै राजश्व संकलनको दायरा बढाई स्रोत परिचालन तथा आर्थिक क्रियाकलापको प्रत्येक महिनाको आय-व्ययको मास्केवारी गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयको सूचना पाटी तथा वेभसाइटमा प्रकाशन गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५. आर्थिक तथा प्रशासनिक अनुशासन कायम गर्ने सम्बन्धमा बाँकीको बक्यौता, पेशकी, बेरुजु लगत विवरण अद्यावधिक गरी कडाइका साथ असुल उपर एवंम् फछ्यौत गर्ने कार्य अघि बढाइनेछ ।

६. सार्वजनिक खर्चलाई वैज्ञानिक अनुमानयोग्य र नतिजामुखी तुल्याउन मध्यमकालिन खर्च संरचना (MTEF) पद्धति प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
७. योजना तथा विकासलाई प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकाको सम्पूर्ण तथ्यांक अद्यावधिक गरी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण (Village Profile) तयार गरिने छ ।
८. गौरीगञ्जबासीको चासो, गुनासो र सूचनासहितको विषयमा जानकारी उपलब्ध गराउन समय-समयमा सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
९. गाउँपालिकाको शासन व्यवस्थामा समयसापेक्ष सुधार ल्याउनको लागि गाउँपालिकाका मौजूदा ऐन, नियमावली, कार्यविधिहरू परिमार्जन तथा आवश्यकतानुसार नयाँ निर्माण तथा संशोधन गरिने छ ।
१०. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय र मातहतका अन्य कार्यालयहरूको भौतिक अवस्थामा सुधार ल्याई प्रविधिमैत्री तथा सेवामैत्री वातावरणमा कार्यालय सञ्चालनको आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
११. गौरीगञ्ज गाउँपालिकामा सुशासन कार्यान्वयनमा आवश्यक सहयोग पुऱ्याउनको लागि नगर प्रहरीको व्यवस्थापन गर्दै लगिने छ ।
१२. आधारभूत वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति र गुणस्तर कायम गर्न बजार अनुगमन गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
१३. न्यायिक समितिको क्षमता अभिवृद्धि एव संस्थागत विकासको लागि कानूनी परामर्श, कानूनी सचेतना, मेलमिलाप केन्द्र व्यवस्थापन लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
१४. गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गाको खोज, अध्ययन तथा अभिलेखीकरण गरी त्यस्ता जग्गाहरूको संरक्षण र अतिक्रमण नियन्त्रण गरिनेछ । साथै गुठी संस्थान अन्तर्गतका जग्गाहरूको मालपोत रकमको सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी अभिलेखीकरण गर्न विशेष पहल गरिने छ ।
१५. गाउँपालिका भित्र सार्वजनिक संघ संस्थालाई निःशुल्क रूपमा जग्गा प्रदान गर्नुहुने जग्गा दाताहरूको अभिलेखीकरण गरी सम्मान गरिनेछ ।
१६. भूमिहिन् दलित, भूमिहिन् सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको समस्या समाधान गर्न नेपाल सरकारद्वारा गठित आयोगसँग परामर्श गरी कार्य अघि बढिसकेको सन्दर्भमा उक्त कार्यलाई सुचारु गर्न पहल गरिने छ । साथै नेपाल सरकारबाट लागू गरिएको भू-उपयोग नीतिलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।
१७. विधिवत् रूपमा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका सञ्चार संस्थाहरूलाई गाउँपालिकामा सूचिकृत गरी प्रबर्द्धनमा सहयोग गरिने छ । साथै अन्य सञ्चार संस्थाहरूको सहकार्य एवं समन्वयमा समेत कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

धन्यवाद ।